

ПОГОДЖЕНО
на засіданні циклової методичної комісії
гуманітарних дисциплін
від «31» серпня 2021 р.
протокол № 1

Робоча навчальна програма з предмета «Зарубіжна література»

Розроблена на основі навчальної програми із зарубіжної літератури 10-11 класів (рівень стандарту) для загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України №1407 від 23 жовтня 2017 року.

Курс	Предмет	Кількість годин
I курс	Зарубіжна література	70
Всього		70

Пояснювальна записка

Програма складена відповідно до типового навчального плану. Предмет вивчається протягом одного курсу – 70 годин.

Навчальна програма розроблена на підставі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Навчання зарубіжної літератури спрямоване на досягнення мети загальної середньої освіти, яка полягає в розвитку та соціалізації здобувачів освіти, формуванні їхньої національної свідомості, загальної культури, світоглядних орієнтирів, екологічного стилю мислення і поведінки, творчих здібностей, дослідницьких навичок і навичок життєзабезпечення.

Метою вивчення зарубіжної літератури є розвиток ключових і предметних компетентностей здобувачів освіти у процесі читацької діяльності, заохочення їх до розширення кола читання, осягнення духовної цінності та осмислення поетики літературних творів різних епох і країн, поглиблення культурно-пізнавальних інтересів здобувачів освіти, усвідомлення ними виняткової ролі художньої літератури в сучасному світі, виховання у здобувачів освіти поваги до культурних надбань свого та інших народів, формування творчої особистості громадянина України з високим рівнем загальної культури, гуманістичним світоглядом, активною життєвою позицією, національною свідомістю.

Завдання вивчення зарубіжної літератури:

- розвиток мотивації до читання творів зарубіжної літератури;
- поглиблення знань здобувачів освіти про літературу як мистецтво слова;
- засвоєння за допомогою художньої літератури історії, культури, моральних та естетичних цінностей інших народів;
- формування духовного світу здобувачів освіти, їхніх світоглядних переконань, громадянських якостей;
- утвердження за допомогою засобів художньої літератури національних і загальнолюдських цінностей;
- розвиток умінь вільно спілкуватися в різних ситуаціях, формулювати й обстоювати власну думку, вести полеміку, оцінювати життєві явища та виражати ставлення до моральних, суспільних проблем, відображених у класичних і сучасних творах.
- ведення діалогу із книжкою, досягнення взаєморозуміння й налагодження взаємодії з іншими людьми;
- вироблення вмінь орієнтуватися в потоці різноманітної інформації українською та іноземними мовами, у світі класичної й сучасної літератури;
- розвиток уявлень про вітчизняну перекладацьку школу та внесок її видатних представників;
- розширення обрії володіння рідною мовою через сприйняття україномовних перекладів художніх творів;
- розкриття значення художньої літератури як могутнього чинника єднання та розвитку української нації;

- використання сучасних цифрових технологій для розширення кола читання;
- формування умінь здійснювати пошуково-дослідницьку діяльність (знаходити, сприймати, аналізувати, оцінювати, систематизувати, зіставляти різноманітні факти й відомості);
- застосування в різних життєвих ситуаціях знань, умінь і навичок, набутих у процесі вивчення зарубіжної літератури;
- удосконалення навичок самостійної навчальної діяльності та самоконтролю;
- розвиток художньо-образного мислення, інтелектуальних і творчих здібностей, а також емоційно-духовної сфери, естетичних смаків, загальної культури.

Вивчення зарубіжної літератури забезпечує такі **функції предмета**:

1) *пізнавально-ціннісну* (пізнання людини й світу за допомогою художньої літератури, формування ціннісних орієнтирів особистості в період її становлення);

2) *естетичну* (розвиток цілісних естетичних уявлень про специфіку мистецтва слова й перебіг літературного процесу, естетичного смаку, умінь визначати художню цінність творів);

3) *розвивальну* (розвиток розумових і творчих здібностей, самостійного критичного мислення, індивідуального стилю пізнавальної діяльності, навичок роботи з книжкою, комп'ютером із метою розширення кола читання, формування культури спілкування рідною та іноземними мовами);

4) *соціально-адаптаційну* (соціокультурна адаптація особистості до умов сучасного інформаційного суспільства);

5) *виховну* (виховання високих моральних і громадянських якостей, національної свідомості, відповідальності за збереження духовних надбань України й людства).

Компетентнісний підхід, покладений в основу Концепції Нової української школи, полягає у підготовці здобувачів освіти до сучасного життя та майбутньої діяльності, у цілеспрямованому формуванні в них ключових і предметних компетентностей.

Компетентнісний підхід забезпечує настанову не на процес навчання, а на досягнення особистого результату здобувача освіти. Компетентнісний підхід кардинально змінює освітню роль здобувача освіти – із реципієнта (того, хто сприймає інформацію) він перетворюється на активного учасника освітнього процесу, самостійного суб'єкта навчальної діяльності, котрий здобуває, перевіряє, обробляє та використовує інформацію. За допомогою індивідуальних зусиль і творчого пошуку обирає власну траєкторію не тільки в певній галузі, а й у житті. Компетентнісний підхід дає змогу сформувати творчу й активну особистість із вільною свідомістю, прагненням до постійної самоосвіти, до нових вершин у різних видах діяльності.

Принципи компетентнісного підходу:

- розширення прав і можливостей здобувачів освіти у пізнавальній діяльності;
- формування власної траєкторії навчання;
- концентричне розширення компетентностей (крок за кроком нарощування знань, умінь, навичок);
- зв'язок навчального процесу із сучасним життям;
- настанова на самостійне мислення і творче самовираження здобувачів освіти;
- оцінка й самооцінка діяльності;
- виявлення перспективи вивчення предмета;
- систематизація, узагальнення, творче осмислення вивченого;
- підвищення інтересу до процесу навчання;
- стимулювання до свідомого вибору майбутньої професії;
- формування потреби творчої реалізації в суспільстві, набуття умінь і навичок, необхідних для життя.

Ключові компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної сфери, натомість важливі для успішної діяльності, подальшої реалізації особистості в житті.

Відповідно до Рекомендацій Європейської Ради засобами предмета «Зарубіжна література» мають бути сформовані такі **ключові компетентності**: 1) спілкування державною мовою; 2) спілкування іноземними мовами; 3) математична компетентність; 4) компетентності в природничих науках і технологіях; 5) інформаційно-цифрова компетентність; 6) уміння вчитися; 7) ініціативність і підприємливість; 8) соціальна та громадянська компетентності; 9) обізнаність та самовираження у сфері культури; 10) екологічна грамотність і здорове життя.

Предметні компетентності зумовлені специфікою навчальної галузі та предмета. Предметні компетентності, що формуються засобами зарубіжної літератури, важливі для становлення та розвитку духовно-емоційного світу здобувачів освіти, їхнього світогляду, моральних цінностей, громадянських якостей.

Вивчаючи зарубіжну літературу, здобувачі освіти мають набути таких предметних компетентностей:

- розуміння літератури як невід'ємної частини національної й світової художньої культури;
- усвідомлення специфіки літератури як мистецтва слова, її гуманістичного потенціалу та місця в системі інших видів мистецтва;
- знання літературних творів, обов'язкових для текстуального вивчення та варіативних (за вибором викладача та здобувача освіти), осягнення творів у єдності змісту та форми, виокремлення складників та художніх особливостей творів (на рівні сюжету, композиції, образів, поетичної мови, жанру тощо);
- усвідомлення ключових етапів і явищ літературного процесу різних країн, зіставлення з українським літературним процесом;
- знання основних фактів життя та творчості видатних письменників, усвідомлення їхнього внеску в скарбницю вітчизняної та світової культури;

- оволодіння передбаченими програмою літературознавчими поняттями, застосування їх під час аналізу та інтерпретації художніх творів;
- розуміння специфіки оригіналу (за умови володіння іноземною мовою) та художнього перекладу твору (українською мовою);
- знання українських перекладів творів зарубіжної літератури, імен перекладачів та здобутків вітчизняної перекладацької школи;
- формування читацького досвіду та якостей творчого читача, здібності до створення усних і письмових робіт різних жанрів;
- орієнтування у царині класичної й сучасної літератури;
- порівняння літературних творів і явищ (окремих компонентів і цілісно);
- уміння оцінювати художню вартість творів, творчо-критично осмислювати їхній зміст, визначати актуальні ідеї, важливі для сучасності, тощо.

Компонентами компетентностей є когнітивний (знаннєвий), діяльнісний (практико-орієнтований) та ціннісний.

Програма побудована на поєднанні таких підходів:

- **хронологічного** (історико-літературного);
- **концентричного** (розширення й поглиблення відомого раніше матеріалу);
- **жанрово-тематичного** (актуальні для молоді теми, жанри);
- **мультикультурного** (презентація найяскравіших літературних явищ різних часів і народів у контексті культури, діалог культур у часі).

Це вможливує вивчення творів зарубіжної літератури не тільки за хронологією, а й за принципом концентричного розширення (від простого – до складного, від початкових понять про літературне явище або творчість письменника – до нових знань про них), поглиблення уявлення про розвиток національних літератур, напрямів, течій, тем, жанрів, стилів у попередні епохи й у сучасну добу, початок живого діалогу з книжкою, що має тривати протягом усього життя.

До програми із зарубіжної літератури увійшли твори із золотого фонду класичної літератури, а також популярні твори сучасності різних країн і народів.

Уявлення про літературний процес та його складники мають бути поглиблені внаслідок аналізу шедеврів світової літератури («Одісея» Гомера, «Божественна комедія» Данте, «Гамлет» В. Шекспіра, «Фауст» Й. В. Гете, соціально-психологічні й філософські романи та п'єси, поетичні твори ХІХ–ХХ століть та ін.).

У програмі відображено чотири змістові лінії літературного компонента Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти: **емоційно-ціннісну, літературознавчу, культурологічну, компаративну.**

Емоційно-ціннісна лінія забезпечує розкриття гуманістичного потенціалу та естетичної цінності творів художньої літератури. Ця змістова лінія спрямована на формування духовно-емоційного світу здобувачів освіти, їхніх етичних позицій, світоглядних уявлень і переконань, а також на

розвиток інтересу до художньої літератури, розширення кола їхнього читання, орієнтування у світі класичної і сучасної літератури (зокрема в бібліотечних фондах, інтернет-ресурсах) із метою пошуку необхідної книги, розвитку вмінь і навичок читацької діяльності.

Літературознавча лінія передбачає вивчення літературних творів у єдності змісту й форми, оволодіння здобувачами освіти основними літературознавчими поняттями й застосування їх під час аналізу й інтерпретації художніх творів; розгляд літературних творів, явищ і фактів у контексті літературного процесу; виявлення специфіки літературних напрямів, течій; розкриття поетикальних (зокрема жанрово-стильових) особливостей художніх творів; ознайомлення із загальними принципами художнього перекладу, необхідними для текстуальної роботи з перекладною літературою. Літературознавчі терміни й поняття подано в програмі за принципами науковості (відповідно до розвитку сучасного літературознавства), послідовності (від простих до складних) й концентричності (від елементарних уявлень до їхнього поглиблення, від загальних понять до їхніх різновидів тощо). Літературознавча лінія представлена у рубриці **Теорія літератури (ТЛ)**.

Культурологічна лінія сприяє усвідомленню художньої літератури як важливого складника мистецтва; ознайомленню здобувачів освіти із фундаментальними цінностями світової художньої культури; розкриттю особливостей творів, літературних явищ і фактів у широкому культурному контексті; висвітленню зв'язків літератури з філософією, міфологією, фольклором, звичаями, віруваннями, культурними традиціями різних народів і національностей; розширенню ерудиції здобувачів освіти, вихованню їхньої загальної культури, поваги до національних і світових традицій, толерантного ставлення до представників різних культур, віросповідань, рас і національностей. У цій рубриці програми презентовано зв'язки літератури з іншими видами мистецтва, філософією, міфологією; утілення літературних творів у живописі, музиці, кіно тощо; подано інформацію про літературні музеї, визначні культурні явища різних країн і народів та ін. Культурологічна лінія реалізована в рубриці **Література і культура (ЛК)**.

Компаративна лінія забезпечує порівняння літературних творів, явищ і фактів, що належать до різних літератур; установлення зв'язків між українською та зарубіжними літературами (генетичних, контактних, типологічних та ін.); розгляд традиційних тем, сюжетів, мотивів, образів у різних літературах; зіставлення оригіналів та україномовних перекладів літературних творів; увиразнення особливостей української культури й літератури на тлі світової; демонстрацію лексичного багатства й невичерпних стилістичних можливостей української мови, а також поглиблення знань і розвиток навичок здобувачів освіти з іноземних мов. Компаративна лінія представлена у рубриці **Елементи компаративістики (ЕК)**.

Міжпредметні зв'язки (рубрика МЗ) є дидактичною умовою підвищення ефективності навчального процесу. Міжпредметні зв'язки набувають особливої ваги в контексті компетентнісного підходу, адже сприяють глибокому засвоєнню знань здобувачами освіти, активізації їхньої пізнавальної діяльності, розширенню світогляду, водночас дають змогу

визначити роль і місце зарубіжної літератури в системі шкільних предметів. Реалізація міжпредметних зв'язків уможливорює економне й водночас інтенсивне використання часу в процесі вивчення тем, що мають цільові й змістові збіги з іншими предметами.

Предмет «Зарубіжна література» має потужний українознавчий потенціал, важливий для формування юного покоління громадян України, їхньої національної свідомості та патріотизму. Рубрика *Україна і світ (УС)* акцентує українознавчий зміст предмета, необхідність засвоєння корисного у різних культур і народів «чужого» і перетворення на «своє», власний духовний досвід.

Програма містить обов'язковий і варіативний компоненти (приблизно 70% : 30%). Здобувачам освіти запропоновано теми й твори для обов'язкового текстуального вивчення, зокрема поетичні твори для вивчення напам'ять. Варіативний компонент забезпечено можливістю вибору (викладачем і здобувачем освіти) творів у межах обов'язкових тем, а також для уроків розвитку мовлення, позакласного читання та для уроків із резервного часу.

Вивчення літератури завершує спеціальний розділ «Сучасна література в юнацькому читанні», у якому представлені твори різних жанрів, популярні в різних країнах і пов'язані з проблемами сучасної молоді; вони відображають тенденції розвитку сучасного літературного процесу й культури загалом. Сучасна література має підготувати здобувачів освіти до входження в сучасний світ, допомогти інтегруватися в соціокультурне середовище, знаходити спільну мову з однолітками різних країн і народів.

Програмою **передбачено**: текстуальне вивчення творів – 30 годин; розвиток мовлення – 4 години = 2у+2п (у межах годин на текстуальне вивчення); позакласне читання – 2 години (по 1 год у кожному семестрі); контрольні роботи у формі: контрольного класного твору (по 1 у кожному семестрі); виконання інших завдань (тестів, відповідей на запитання), по 1 у кожному семестрі.

Зарубіжна література

№ з/п	К-ть год.	Зміст навчального матеріалу	Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти
1	1 год	ВСТУП ОРИГІНАЛЬНА І ПЕРЕКЛАДНА ЛІТЕРАТУРА В СУЧАСНОМУ СВІТІ	
		Значення художньої літератури для людини й людства ХХІ ст. Формування читача в епоху цифрових технологій. Оригінали й переклади художніх творів, їхня роль у розвитку особистості. Перекладна література як важливий складник вітчизняної культури й чинник формування	Предметні компетентності Знансвий компонент <i>розуміє</i> значення художньої літератури для розвитку суспільства та особистості; <i>знає</i> особливості художнього перекладу, його різновиди; Діяльнісний компонент <i>з'ясовує</i> сутність діалогу автора й читача, діалогу культур у процесі

		української нації.	читання художньої літератури; уміє користуватися фондами бібліотек, зокрема електронних мережових бібліотек; Ціннісний компонент усвідомлює духовні цінності, утілені у творах літератури й мистецтва
2	8 год	ЗОЛОТІ СТОРІНКИ ДАЛЕКИХ ЕПОХ	
		<p style="text-align: center;">Стародавня Греція</p> <p>Етапи й шедеври античності (огляд). Гомер (приблизно VIII ст. до н. е.). «Одіссея» (1-2 уривки за вибором) Міфологічні, пригодницькі й побутові елементи в «Одіссеї». Уславлення людського розуму, вірності, винахідливості й допитливості. Засудження беззаконня, насильства й несправедливості та самовпевненості й марнославства. Образ Одіссея.</p> <p style="text-align: center;">Італія</p> <p>Специфіка італійського Відродження, його основні етапи, представники. РМ (п) Написання тез до теми: «Специфіка італійського Відродження». Данте Аліґ'єрі (1265 – 1321). «Божественна комедія» (Пекло, I, V). Роль Данте Аліґ'єрі в історії європейської культури. Поема «Божественна комедія» як філософсько-художній синтез середньовічної культури й утілення ідей раннього Відродження. Особливості композиції поеми. Концепція світу й людини. Алегоричний зміст образів та епізодів. Жанрова своєрідність твору.</p> <p style="text-align: center;">Англія</p> <p>Ренесанс в Англії. Здобутки й представники. Вільям Шекспір (1564 – 1616). «Гамлет». Здобутки драматургії В. Шекспіра. Філософські та моральні проблеми в трагедії «Гамлет». Провідні мотиви</p>	<p>Предметні компетентності Знансвий компонент дає стислу характеристику літератури античності та Відродження; називає видатних представників античної та ренесансної культур; знає основні відомості про Гомера, Данте і В. Шекспіра; розуміє вплив творчості Гомера, Данте і В. Шекспіра на українську літературу й світовий літературний процес; дає загальну характеристику змісту творів; називає імена відомих українських перекладачів творів античності й Відродження; Діяльнісний компонент аналізує ідейно-тематичний зміст, сюжет, особливості композиції, проблематику поем «Одіссея» та «Божественна комедія» (за прочитаними уривками), трагедії «Гамлет»; визначає міфологічні, пригодницькі й побутові елементи в «Одіссеї»; характеризує стиль гомерівської оповіді, концепцію світу і людини в «Божественній комедії», образи Одіссея і Гамлета, жанрову своєрідність творів; висловлює ставлення до літературних персонажів; аргументує, чому образ Гамлета став «вічним»; визначає провідні мотиви трагедії «Гамлет», роль монологів у розкритті образу головного героя; узагальнює результати аналізу творів, свої знання про літературу античності й Відродження; Ціннісний компонент обговорює філософсько-етичні проблеми, порушені у творах; висловлює судження щодо проблем</p>

		<p>твору. Гамлет – вічний образ світової літератури. Багатогранність шекспірівських характерів. Відкритість твору в часі, його рецепція та інтерпретації в наступні епохи. Контрольна робота. Твір за трагедією Вільяма Шекспіра «Гамлет».</p> <p>Для вивчення на пам'ять В. Шекспір «Гамлет» (один із монологів Гамлета за вибором викладача);</p>	<p>праведного благочестивого життя (за «Божественною комедією») та морального вибору в житті людини (за трагедією «Гамлет»); <i>оцінює</i> чинники (цінності, ідеали, стани) духовного життя і вчинків літературних персонажів; <i>робить висновки</i> про значення прочитаних творів для світового культурного поступу в цілому і розвитку українського культурного середовища зокрема.</p>
3	7 год	ПРОЗА Й ПОЕЗІЯ ПІЗЬНОГО РОМАНТИЗМУ ТА ПЕРЕХОДУ ДО РЕАЛІЗМУ ХІХ СТ.	
		<p>Специфіка переходу від романтизму до реалізму. Німеччина Романтизм у Німеччині. Е.Т.А. Гофман як представник гротескної течії романтизму. Віхи мистецького шляху. Ернст Теодор Амадей Гофман (1776 – 1822). «Крихітка Цахес на прізвисько Цинобер». Протиставлення філістерів та ентузіастів як провідний конфлікт творчості Е.Т.А. Гофмана. Особливості сюжету й композиції повісті «Крихітка Цахес на прізвисько Цинобер». Гротескні образи. Викривальний зміст твору. Символіка.</p> <p>Росія Школа «чистого мистецтва» в російській поезії. Лірика Ф.М. Тютчева (1803 – 1873) й А.А. Фета (1820 – 1892) (огляд). Художня довершеність творів.</p> <p>США Розвиток романтизму в США, видатні представники. Волт Вітмен (1819 – 1892). «Листя трави» (1-2 уривки за вибором). Місце В.Вітмена в літературному процесі США. Особливості світобачення митця. Зв'язок збірки «Листя трави» з історією та життям Америки. Тематика, проблематика, композиція</p>	<p>Предметні компетентності Знаннєвий компонент <i>розуміє</i> особливості розвитку романтизму, специфіку його течій у національних літературах і творчості митців; <i>знає</i> українських перекладачів та українські переклади прочитаних творів, <i>визначає</i> в них засоби художньої виразності; Діяльнісний компонент <i>виявляє</i> жанрові ознаки прочитаних творів; <i>визначає</i> особливості взаємодії різних елементів (романтичних і реалістичних) у творах письменників; <i>аналізує</i> провідні теми, проблеми, мотиви творів; <i>коментує,</i> <i>характеризує,</i> <i>інтерпретує</i> образи персонажів та засоби їх створення; <i>виявляє</i> особливості індивідуального стилю митців; <i>зіставляє</i> образи, засоби виразності; <i>виявляє</i> традиції й новаторство митців на тлі літературного процесу; Ціннісний компонент <i>висловлює</i> власну думку щодо порушених у творах проблем; <i>усвідомлює</i> гуманістичні цінності доби романтизму (пріоритет особистості, свободи, мистецтва, людських почуттів та ін.).</p>

		<p>збірки «Листя трави». Образ ліричного героя. Символи. Традиції й художнє новаторство В. Вітмена.</p> <p>ПЧ А.П.Чехов «Дама з собачкою». Аналіз оповідання.</p> <p>Контрольна робота з тем «Золоті сторінки далеких епох», «Поезія й проза пізнього романтизму та переходу до реалізму ХІХ ст.».</p> <p>Для вивчення напам'ять В. Вітмен (<i>1 уривок за вибором учня</i>); П. Верлен (<i>1 вірш за вибором учня</i>).</p>	
4	7 год	РОМАН ХІХ СТ.	
		<p>Роман як жанр літератури, його формування і провідні ознаки. Різновиди роману ХІХ ст., національна своєрідність.</p> <p style="text-align: center;">Франція</p> <p>Стендаль (Марі Анрі Бейль, 1783 – 1842). «Червоне і чорне».</p> <p>Творчий шлях письменника, його внесок у скарбницю психологічної прози ХІХ ст. Конфлікт молодого людини та суспільства в романі «Червоне і чорне».</p> <p>Образ Жульєна Сореля. Зображення соціального середовища у творі. Символіка.</p> <p style="text-align: center;">Англія</p> <p>Оскар Вайльд (1854 – 1900). «Портрет Доріана Грея».</p> <p>Ідейно-естетичні погляди і творчий шлях митця. Проблема краси й моралі в романі «Портрет Доріана Грея».</p> <p>Система образів. Еволюція головного героя. Роль фантастики у творі. Символіка. Традиції і новаторство О. Вайльда в жанрі роману.</p> <p>РМ (у) Дискусія за романом Оскара Вайльда «Портрет Доріана Грея»: «Краса – явище моральне, аморальне чи «по той бік добра і зла?»»</p>	<p>Предметні компетентності</p> <p>Знаннєвий компонент <i>знає</i> історію формування жанру роману у світовій літературі, його різновиди; <i>розуміє</i> специфіку розвитку роману в ХІХ ст., <i>називає</i> його жанрові ознаки;</p> <p>Діяльнісний компонент <i>виявляє</i> ознаки типовості образів у реалістичному романі; <i>характеризує й порівнює</i> романи образи у зв'язках із дійсністю, середовищем, світоглядними шуканнями митців; на підставі прочитаних творів <i>виокремлює</i> ознаки різновидів; <i>зіставляє</i> образи персонажів;</p> <p>Ціннісний компонент <i>висловлює судження</i> щодо порушених у романах проблем; <i>дає оцінку</i> героям, використовуючи навички критичного мислення.</p>
5	4 год	ПЕРЕХІД ДО МОДЕРНІЗМУ. ВЗАЄМОДІЯ СИМВОЛІЗМУ Й ІМПРЕСІОНІЗМУ В ЛІРИЦІ	
		Модернізм як літературно-	Предметні компетентності

		<p>мистецький напрям кінця XIX – початку XX ст. Течії раннього модернізму: символізм, імпресіонізм, неоромантизм.</p> <p>Франція</p> <p>Шарль Бодлер (1821 – 1867). «Квіти зла» («Альбатрос», «Відповідності», «Вечорова гармонія»).</p> <p>Ш. Бодлер – пізній романтик і зачинатель модернізму. Збірка «Квіти зла» (загальна характеристика). Образи, символи, особливості поетичної мови у віршах Ш. Бодлера.</p> <p>Теоретичні засади й художні відкриття поезії французького символізму. Взаємодія символізму й імпресіонізму в ліриці.</p> <p>Поль Верлен (1844 – 1896). «Поетичне мистецтво», «Осінь пісня».</p> <p>Естетичні погляди поета у вірші «Поетичне мистецтво».</p> <p>Зображення пейзажів природи і душі в «Осіній пісні».</p> <p>Сугестивність, музичність, живописність лірики.</p> <p>Артюр Рембо (1854-1891). «Голосівки», «Моя циганерія».</p> <p>Художнє новаторство А. Рембо.</p> <p>Поєднання рис імпресіонізму й символізму в сонеті «Голосівки». Образ ліричного героя у вірші «Моя циганерія».</p> <p>РМ (п) Письмове аналітичне дослідження поезій Шарля Бодлера, Поля Верлена, Артюра Рембо (за вибором учнів).</p>	<p>Знаннєвий компонент</p> <p><i>розповідає</i> про зміну світоглядних та естетичних засад літератури й мистецтва на межі XIX–XX ст.;</p> <p><i>називає</i> характерні ознаки модерністських течій і явищ у художніх творах;</p> <p><i>знає</i> основні віхи життя і творчості митців, риси їхнього індивідуального стилю;</p> <p>Діяльнісний компонент</p> <p><i>аналізує</i> ліричні твори (цілісно і у фрагментах);</p> <p><i>виявляє</i> у творах письменників провідні проблеми, теми, мотиви;</p> <p><i>виокремлює</i> символи, <i>пояснює</i> їхній асоціативний зміст; <i>розкриває</i> зв’язок романтизму і модернізму (на ранньому етапі модернізму), реалізму і модернізму (на зрілому етапі модернізму);</p> <p><i>характеризує</i> взаємодію імпресіонізму та символізму в ліриці кінця XIX – початку XX ст.;</p> <p><i>обговорює</i> проблему призначення мистецтва й митця;</p> <p><i>висловлює</i> власні думки щодо впливу французького символізму на розвиток української поезії;</p> <p>Ціннісний компонент</p> <p><i>сприймає й розуміє</i> естетику образного слова;</p> <p><i>висловлює судження</i> щодо художньої цінності прочитаних творів, образів ліричних героїв.</p>
6	3 год	ДРАМАТУРГІЯ КІНЦЯ XIX – ПОЧАТКУ XX СТ.	
		<p>Зміни в драматургії на межі XIX–XX ст.</p> <p>Бельгія</p> <p>Моріс Метерлінк (1862 – 1949). «Синій птах».</p> <p>М. Метерлінк як теоретик і практик «нової драми».</p> <p>Концепція символістського театру.</p> <p>Ідея одухотворення життя й відновлення втрачених зв’язків у драмі-феєрії «Синій птах».</p>	<p>Предметні компетентності</p> <p>Знаннєвий компонент</p> <p><i>розуміє</i> сутність кардинальних змін у драматургії на межі XIX–XX ст., ідейних та естетичних шукань представників «нової драми»;</p> <p><i>знає й коментує</i> перебіг сюжету, розвиток дії (зовнішньої та внутрішньої);</p> <p>Діяльнісний компонент</p> <p><i>виокремлює</i> новаторські риси в прочитаному творі;</p>

		<p>Особливості розвитку сюжету. Роль фантастики. Символіка образів. Трактують фіналу.</p> <p>Контрольна робота з тем: «Перехід до модернізму. Взаємодія символізму та імпресіонізму в ліриці», «Драматургія кінця ХІХ – початку ХХ ст.»»</p>	<p><i>виявляє</i> жанрові ознаки твору, <i>розкриває</i> особливості взаємодії різних елементів у них; <i>з'ясовує</i> значення символів у п'єсі; <i>зіставляє</i> розвиток європейської та української драми на межі ХІХ–ХХ ст.;</p> <p><i>висловлює</i> погляди щодо особливостей «нової драми», а також прочитаних творів;</p> <p>Ціннісний компонент</p> <p><i>висвітлює</i> актуальні проблеми, порушені у творі, <i>інтерпретує</i> їх на підставі власного досвіду, у проекції на сучасність.</p>
7	4 год	СУЧАСНА ЛІТЕРАТУРА В ЮНАЦЬКОМУ ЧИТАННІ	
		<p style="text-align: center;">Бразилія</p> <p>Паоло Коельйо (нар.1947).«Алхімік».</p> <p>Значення творчості П. Коельйо для сучасності. Пошуки сенсу буття в романі «Алхімік». Поняття «своя доля», «призначення», «мрія душі», «смысл існування».</p> <p>Система образів (пастух Сантьяго, Фатіма, Мельхиседек, Алхімік). Мотиви й образи світової культури у творі. Ознаки роману-притчі.</p> <p>ПЧЙ. Ягелло – польська письменниця, авторка творів для дітей та молоді. «Кава з кардамоном»: Синтез підліткової повісті (стосунки в родині, перше кохання) та детективу (розгадування сімейної таємниці). Проблема батьків і дітей. Образ головної героїні. Мова твору.</p> <p>Контрольний твір-роздум на одну із тем: «Проблема батьків і дітей у повісті «Кава з кардамоном»; «Образ головної героїні повісті «Кава з кардамоном» та її здатність усвідомлювати відповідальність за свої вчинки».</p>	<p>Предметні компетентності</p> <p>Знаннєвий компонент</p> <p><i>знає</i> популярних сучасних письменників та їхні твори; <i>розуміє</i> зв'язок творчості сучасного письменника з національними традиціями й тенденціями розвитку літератури, <i>наводить приклади</i> такого зв'язку в прочитаному творі; <i>розповідає про</i> основні події та персонажів прочитаних творів; <i>формулює</i> критерії художності;</p> <p>Діяльнісний компонент</p> <p><i>розрізняє</i> твори класичної та масової літератури; <i>аналізує й інтерпретує</i> прочитані твори сучасності; <i>визначає</i> особливості індивідуальних стилів митців (на прикладі прочитаних творів);</p> <p>Ціннісний компонент</p> <p><i>висловлює</i> судження щодо порушених у творах питань та художніх образів; <i>робить висновки</i> про національне та загальнолюдське значення прочитаних творів; <i>критично оцінює</i> твори масової літератури.</p>
8	1 год.	ВСТУП. ЛІТЕРАТУРА. МОРАЛЬ. ЛЮДЯНІСТЬ	
		<p>Виклики сучасного світу. Значення літератури та культури для збереження миру</p>	<p>Предметні компетентності</p> <p>Знаннєвий компонент</p> <p><i>пояснює</i> сутність діалогу культур, що</p>

	<p>й духовності. Роль вітчизняної перекладацької школи для популяризації світової літератури й формування українського читача. Літературні премії світу, письменники-лауреати та їхній внесок у боротьбу за мир і духовність</p>	<p>відбувається за посередництва художньої літератури; <i>розуміє</i> значення художньої літератури (оригінальної і перекладної) для розвитку особистості та суспільства; Діяльнісний компонент <i>висловлює</i> судження щодо значення оригінальної і перекладної літератури для протистояння викликам сучасного світу, збереження миру й духовності; Ціннісний компонент <i>усвідомлює</i> гуманістичний потенціал світової літератури, значущість праці автора оригіналу та перекладача; <i>коментує</i> висловлення, думки видатних українців про зарубіжну літературу, роль читання для формування особистості й нації; <i>тлумачить</i> поняття «світова література», «національна література», «художній переклад», «діалог культур».</p>
3 год.	ЗОЛОТІ СТОРІНКИ ДАЛЕКИХ ЕПОХ	
	<p>Німеччина Німецьке Просвітництво та його вплив на розвиток Європи. Йоганн Вольфганг Гете (1749 – 1832). «Фауст» (I частина), останній монолог Фауста (II частина). Віхи життя та значення діяльності Й. В. Гете для світової культури. Історія створення трагедії «Фауст». Особливості композиції. Проблематика. РМ (у) Образ Фауста як утілення динамізму нової європейської цивілізації. Пошуки сенсу буття й призначення людини у п'єсі. Опозиція Фауст – Мефістофель. Фауст і Маргарита. Жанрова своєрідність твору.</p>	<p>Предметні компетентності Знаннєвий компонент <i>дає</i> стислу характеристику німецькому Просвітництву; <i>знає</i> основні етапи життєвого і творчого шляху письменника; <i>розуміє</i> значення творчості Й. В. Гете у світовому літературному процесі; <i>дає</i> загальну характеристику змісту трагедії «Фауст»; <i>висвітлює</i> питання про популяризацію «Фауста» в Україні; Діяльнісний компонент <i>аналізує</i> ідейно-тематичний зміст, сюжет, особливості композиції трагедії; <i>характеризує</i> образи Фауста, Мефістофеля, Маргарити; <i>визначає</i> жанрову своєрідність твору; <i>розкриває</i> сутність протистояння Фауста і Мефістофеля; <i>висловлює</i> ставлення до літературних персонажів; <i>порівнює</i> образи Фауста і Вагнера; Ціннісний компонент <i>усвідомлює</i> цінність невпинного пошуку як сенсу людського буття, утіленого в образі Фауста; <i>обговорює</i> філософсько-етичні</p>

			проблеми, порушені у творі; <i>висловлює судження</i> щодо сенсу життя; <i>аргументує</i> власну позицію щодо проблеми щастя людини та її реалізації у світі; <i>обґрунтовує</i> власну думку щодо боріння добра й зла як рушійної сили розвитку світу; <i>робить висновки</i> про значення твору для світового культурного поступу загалом і розвитку українського культурного середовища зокрема.
	2 год	ПІДСУМКИ	
		Узагальнення і систематизація навчального матеріалу.	<p>Предметні компетентності</p> <p>Знаннєвий компонент <i>знає</i> ідейно-художній зміст літературних творів у контексті розвитку культури й суспільства; <i>розуміє</i> зміст прочитаного; <i>називає</i> літературні факти, явища, твори, імена письменників, перекладачів тощо; <i>пояснює</i> значення перекладної літератури для розвитку національного письменства та української нації загалом;</p> <p>Діяльнісний компонент <i>розпізнає</i> літературні факти, явища, напрями, течії, жанри, стилі; <i>розрізняє</i> засоби художньої виразності, індивідуальні стилі митців; <i>описує</i> персонажів, їхні риси, поведінку, умови життя, соціально-культурний контекст;</p> <p>Ціннісний компонент <i>усвідомлює</i> значення художньої літератури для сучасної людини й суспільства.</p>
3	6 год	МОДЕРНІЗМ	
		<p>Модерністська проза початку ХХ ст. (загальна характеристика). Світоглядні й естетичні засади модернізму, його художнє новаторство. Модерністські явища в художній прозі на початку ХХ ст.</p> <p style="text-align: center;">Німецькомовна проза</p> <p>Франц Кафка (1883 – 1924).«Перевтілення». Життя і творчий шлях Ф. Кафки. Зображення відчуження особистості в новелі «Перевтілення». Образ Грегора Замзи: проблемність,</p>	<p>Предметні компетентності</p> <p>Знаннєвий компонент <i>називає</i> засновників модернізму в європейській прозі; <i>знає</i> світоглядні й естетичні засади модернізму; <i>розповідає про</i> основні віхи життя та творчості Ф. Кафки й М. О. Булгакова; <i>розуміє</i> художнє новаторство модерністської прози початку ХХ ст.; <i>наводить приклади</i> гротеску й</p>

		<p>метафоричність, символічність. Розкриття у творі світового буття як абсурдного. Особливості композиції, функції фантастики. Характерні риси стилю Ф. Кафки, поєднання реалістичних і міфологічних елементів у гротескному світі.</p> <p>Росія Михайло Опанасович Булгаков (1891 – 1940). «Майстер і Маргарита». Життєвий і творчий шлях М. Булгакова. М. Булгаков і Україна. Конфлікт митця з владою в умовах тоталітарної радянської системи. Роман «Майстер і Маргарита» як «роман-лабіринт» зі складною філософською проблематикою. Культурні та літературні джерела твору. Взаємодія трьох світів у творі: світ радянської дійсності, біблійної давнини та фантастичної «дияволяди». Особливості композиції («роман у романі») та оповідної структури. Морально-філософський зміст «єршалаїмських» розділів твору. Трагізм долі митця (майстра). Проблеми кохання й творчості. Засоби комічного (сатира, сарказм, пародія та ін.) й трагічного (гротеск, трансформація простору й часу та ін.). Контрольна робота. Твір. Проблема метафоричного світобачення в оповіданні «Перевтілення» Ф. Кафки або Зображення образу Майстра у романі «Майстер і Маргарита» М. Булгакова.</p>	<p>сатири в прочитаних творах; Діяльнісний компонент виявляє традиції М. В. Гоголя у творчості Ф. Кафки; традиції Й. В. Гете, Г. С. Сковороди, Е. Т. А. Гофмана, М. В. Гоголя, Ф. М. Достоевського в романі М. О. Булгакова; розкриває проблему відчуження особистості в новелі «Перевтілення», абсурдність радянської дійсності в романі «Майстер і Маргарита»; характеризує образ Замзи як «автопортрет» письменника й уособлення «маленької людини» ХХ ст.; аналізує образи майстра й Маргарити; досліджує проблематику, образну систему, особливості композиції і стилю прочитаних творів; характеризує центральну метафору новели «Перевтілення»; світ радянської дійсності, біблійної давнини й фантастичної «дияволяди» в романі «Майстер і Маргарита»; висвітлює зв'язки М. О. Булгакова з Україною; Ціннісний компонент осмислює трагізм долі митця (майстра) в романі М. О. Булгакова; критично ставиться щодо зображеного в новелі «Перевтілення» світового буття як абсурдного; робить висновки щодо ролі прочитаних творів для сучасного читача.</p>
4	6 год	ШЕДЕВРИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЛІРИКИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.	
		<p>Розмаїття течій модернізму й авангардизму в європейській ліриці ХХ ст.</p> <p>Франція Гійом Аполлінер (Вільгельм Альберт Володимир Олександр Аполлінарій Костровицький, 1880 – 1918). «Зарізана голубка й водограй», «Міст Мірабо». Гійом Аполлінер – поет-авангардист.</p>	<p>Предметні компетентності Знаннєвий компонент дає стислу характеристику модернізму й авангардизму в літературі; знає течії модернізму й авангардизму, їхніх видатних представників, основні етапи життєвого і творчого шляху письменників;</p>

		<p>Зв'язок поезії митця з естетикою кубізму, своєрідність «сюрреалізму» письменника, його художні новації в царині лірики. Збірки «Алкоголі. Вірші 1898 – 1913 рр.», «Каліграми. Вірші Миру і Війни». Специфіка віршованої форми каліграм («Зарізана голубка й водограй»). Тема кохання й часу у вірші «Міст Мірабо». Верлібр у творчості Гійома Аполлінера.</p> <p>Росія Анна Андріївна Ахматова (А. А. Горенко, 1889 – 1966). А. А. Ахматова й акмеїзм. Етапи творчості мисткині. Провідні теми й мотиви ранньої лірики А. А. Ахматової, образ ліричної героїні, конкретність описів, «щоденниковість» і психологізм. Поема «Реквієм». Поема «Реквієм» як відображення особистої й суспільної трагедії. Протест проти насильства, біблійні мотиви в поемі. Образ матері. Борис Леонідович Пастернак (1890 – 1960). «Гамлет», «У всьому хочу я дійти...», «Зимова ніч». Творчий шлях Б.Л. Пастернака в контексті срібної доби. Філософська спрямованість лірики й прози митця. Теми кохання, сенсу життя, творчості, боротьби з насильством у спадщині письменника. Відлуння мотивів світової культури у віршах Б. Л. Пастернака. Засоби художньої виразності. РМ(п) Аналітичне дослідження поезій модерністів ПЧ У. Еко «Ім'я троянди» Контрольна робота за темою: «Шедеври європейської лірики I половини ХХ ст.»</p>	<p>Діяльнісний компонент <i>визначає</i> провідні теми й мотиви в ліриці митців; <i>розкриває</i> особливості світобачення письменників; <i>характеризує</i> образи ліричних героїв (героїнь); <i>висвітлює</i> зв'язки поетів з Україною, українські теми й мотиви в їхній ліриці; Ціннісний компонент <i>обґрунтовує</i> власне судження, <i>обстоює</i> думку в обговоренні (дискусії); <i>робить висновки</i> щодо загальнолюдського й національного в ліриці поетів.</p>
5	2 год	АНТИУТОПІЯ У СВІТОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ	
		<p>Розвиток жанру антиутопії у ХХ ст.: ознаки та представники. Велика Британія Джордж Оруелл (Ерік Артур Блер, 1903 – 1950). «Скотоферма». Зв'язок творчості Дж. Оруелла із соціально-історичною ситуацією доби. Викриття сутності тоталітарної системи та її ієрархії в</p>	<p>Предметні компетентності Знаннєвий компонент <i>дає загальну характеристику</i> змісту творів; <i>сприймає</i> літературний твір у контексті епохи та історико-літературного процесу; Діяльнісний компонент <i>виявляє</i> ознаки антиутопії в</p>

		антиутопіях митця. Боротьба проти страху й рабської покірності в суспільній свідомості. Образ головного героя в динаміці. Поетика антиутопії (фантастика, мова, символи, алегорії та ін.).	тексті; <i>аналізує</i> ідейно-тематичну сутність, сюжет, композицію, проблематику художнього твору; <i>обґрунтовує</i> власну позицію щодо актуальних проблем, порушених у творі; <i>розкриває</i> функції фантастики у творі-антиутопії; Ціннісний компонент <i>оцінює</i> вчинки персонажів антиутопії.
6	5 год	ПРОБЛЕМА ВІЙНИ І МИРУ В ЛІТЕРАТУРІ ХХ СТ.	
		<p style="text-align: center;">Німеччина</p> <p>Епічний театр Б. Брехта: теоретичні засади й художня практика. Бертольт Брехт (1898 – 1956). «Матінка Кураж та її діти». Б. Брехт – драматург-новатор. Зображення війни як засобу збагачення в драмі «Матінка Кураж та її діти». Ідеї попередження та риси «епічного театру» в п'єсі. Генріх Белль (1917 – 1985). «Подорожній, коли ти прийдеш у Спа...». Життєвий і творчий шлях письменника. Засудження антигуманної сутності Другої світової війни, її руйнівних наслідків для людства в оповіданні «Подорожній, коли ти прийдеш у Спа...». Образ школи як художня модель нацистської Німеччини. Зображення війни з погляду важко пораненого юного солдата. Символічний зміст назви оповідання, її зв'язок з історією Спарти. Форма твору (внутрішній монолог). Специфіка змалювання образу головного героя (відсутність імені, виразних індивідуальних рис, байдужість до світу, зміни в його внутрішньому світі та ін.). Художні деталі. Підтекст. Авторська позиція.</p> <p style="text-align: center;">Німецькомовна поезія</p> <p>Пауль Целан (1920 – 1970). «Фуга смерті». Віхи життя й творчості Пауля Целана. «Фуга смерті» – один із найвідоміших творів про Голокост. Художнє новаторство митця. Ключові метафори («чорне молоко світання», «могила в</p>	<p>Предметні компетентності</p> <p>Знаннєвий компонент <i>виразно читає, коментує, аналізує</i> літературні твори; Діяльнісний компонент <i>розкриває</i> особливості художньої побудови творів, <i>характеризує</i> ідейно-тематичний зміст, сюжет, проблематику творів, художні образи; <i>визначає</i> антивоєнний пафос творів, авторську позицію; Ціннісний компонент <i>аналізує</i> теми та актуальні проблеми творів, <i>висловлює</i> власні судження щодо питань, порушених у творах митців, <i>бере участь</i> в обговоренні проблематики прочитаних текстів.</p>

		<p><i>повітрі») як відтворення жахливої реальності Освенціму. Прийом протиставлення. Провідні мотиви та їхня роль у творі. Трансформація біблійних образів і мотивів у творі. РМ (п). Твір-роздум (за вивченими творами)</i></p> <p>«Найжахливіша потвора для людини – це війна».</p> <p>«Докіль не буде в людства злади?» (Микола Вінграновський).</p> <p>Контрольна робота з теми: «Антиутопія у світовій літературі. Проблема війни й миру в літературі ХХ ст.»</p>	
7	4 год	ЛЮДИНА ТА ПОШУКИ СЕНСУ ІСНУВАННЯ В ПРОЗІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.	
		<p>Загальна характеристика провідних тенденцій прози другої половини ХХ ст.</p> <p>Ернест Міллер Гемінгвей (1899 – 1961). «Старий і море».</p> <p>Віхи життя й творчості митця. «Кодекс честі» героїв Е. М. Гемінгвея. Реалістичний, міфологічний і філософський плани повісті «Старий і море».</p> <p>Символіка образів (риба, море, рибалка, хлопчик та ін.). Образ Сантьяго. Ознаки притчі у повісті.</p> <p style="text-align: center;">Колумбія</p> <p>Габріель Гарсія Маркес (1927 – 2014). «Стариган із крилами».</p> <p>Короткі відомості про життя митця, лауреата Нобелівської премії. Специфіка «магічного реалізму» Г. Гарсія Маркеса. Синтез реального і фантастичного в оповіданні Г. Гарсія Маркеса «Стариган із крилами».</p> <p>Відображення моральної деградації людства. Символічний зміст образу янгола. Ідея прагнення до внутрішнього вдосконалення, морального відродження, повернення до вічних цінностей.</p> <p>РМ (у) Есе. Чи прилетить янгол знову до людей?</p> <p>ПЧ Г.Г. Маркес «Сто років самотності».</p>	<p>Предметні компетентності</p> <p>Знаннєвий компонент знає основні відомості про життя і творчість Е. М. Гемінгвея, Г. Гарсія Маркеса, Я. Кавабати; розуміє значення творчості письменників у світовому літературному процесі;</p> <p>Діяльнісний компонент аналізує ідейно-тематичний зміст, сюжет, композицію, проблематику художніх творів; характеризує персонажів творів, стильові особливості прочитаних текстів; виявляє й аргументує жанрові ознаки творів;</p> <p>Ціннісний компонент обговорює філософсько-етичні проблеми, порушені у творах; висловлює судження щодо сенсу людського буття, морального вибору людини; робить висновки про значення прочитаних творів для духовного зростання особистості.</p>
8	2 год	ЛІТЕРАТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТ.	
		<p>Провідні тенденції в драматургії другої половини ХХ ст.</p> <p>Формування «театру абсурду» як</p>	<p>Предметні компетентності</p> <p>Знаннєвий компонент знає світоглядні й естетичні</p>

		<p>явища театрального авангарду в 1950-1960-х рр., його провідні ознаки. Огляд здобутків митців («Гостина старої дами» Ф. Дюрренматта, «Санта-Крус» М. Фріша, «Носороги» Е. Йонеско, «Чекаючи на Годо» С. Беккета). Жанрові новації (драма-притча, трагікомедія та ін.). Значення іронії, гротеску у творах.</p> <p>Література постмодернізму</p> <p>Постмодернізм – одне із найяскравіших літературних явищ останніх десятиліть ХХ – початку ХХІ ст. Постмодерністське мистецтво: елітарна й масова культура.</p> <p>Сербія</p> <p>Милорад Павич(1929 – 2009). «Скляний равлик».</p> <p>Короткі відомості про митця. Утілення в оповіданні «Скляний равлик» рис постмодернізму. Можливість вибору шляхів читання твору як вияв характерної для постмодерністської літератури гри письменника з текстом і читачем, «відмови від монопольного права автора на істину». Варіанти фіналу твору як ознака стилю М. Павича. Значення центральної метафори.</p>	<p>засади «театру абсурду», його ознаки; <i>рохуміє</i> передумови розвитку постмодернізму, <i>визначає</i> основні принципи його поетики; <i>називає</i> найвідоміших письменників літератури другої половини ХХ – початку ХХІ ст.; <i>розрізняє</i> явища масової та елітарної культури, <i>наводить приклади</i>; <i>розповідає</i> про зв'язки письменників з Україною; Діяльнісний компонент <i>аналізує</i> проблематику, образну систему, художні особливості прочитаних творів; <i>характеризує</i> образи персонажів; <i>розкриває</i> зміст символів, метафор у прочитаних творах; <i>виявляє</i> риси абсурдистської драми, літератури постмодернізму, роль гротеску та фантастики у текстах; <i>з'ясовує</i> особливості стилю митців; <i>веде діалог</i> щодо проблем, порушених у прочитаних творах; Ціннісний компонент <i>усвідомлює</i> художню цінність прочитаних творів; <i>обговорює</i> проблеми морального вибору, сенсу людського життя; <i>робить висновки</i> щодо значення творів для розвитку культури й формування сучасного читача.</p>
9	3 год	СУЧАСНА ЛІТЕРАТУРА В ЮНАЦЬКОМУ ЧИТАННІ	
		<p>Австралія</p> <p>Маркус Френк Зуак (нар. 1975). «Крадійка книжок».</p> <p>Короткі відомості про митця. «Крадійка книжок» - роман про Другу світову війну. Історія життя дівчинки Лізел Мемінгер. Викриття згубного впливу нацизму у творі.</p> <p>Образи «маленьких людей», які опинилися в умовах фашистської системи. Ідеї людяності, добра, порятунку життя й культури. Книга як символ збереження духовності в жорстокому світу. Форми оповіді.</p> <p>Контрольна робота. Твір на тему: «Цінність духовних уроків</p>	<p>Предметні компетентності</p> <p>Знаннєвий компонент <i>називає</i> сучасних зарубіжних письменників, твори яких увійшли в коло юнацького читання; <i>знає</i> окремі факти життя сучасних зарубіжних письменників; зміст прочитаних творів; <i>розуміє</i> зв'язок творчості письменника з національними літературними традиціями та сучасними тенденціями світової літератури; Діяльнісний компонент <i>аналізує</i> ідейно-тематичний</p>

		класичної й сучасної літератури».	<p>зміст, сюжет, композицію, проблематику художніх творів; <i>характеризує</i> образи персонажів; <i>порівнює</i> прочитані твори з текстами дотичної тематики та проблематики, розглянутими в курсах зарубіжної та української літератури;</p> <p>Ціннісний компонент <i>коментує</i> художні образи, у яких утілено позитивні й негативні явища; <i>висловлює судження</i> про особливості стилю письменників, їхню роль в історії національної та світової культури.</p>
10	2 год	ПІДСУМКИ	
		Узагальнення і систематизація навчального матеріалу.	<p>Предметні компетентності Знаннєвий компонент <i>пояснює</i> відмінності зарубіжної літератури від української, світової літератури – від національної; <i>називає</i> видатних представників вітчизняної перекладацької школи, <i>визначає</i> їхній внесок у розвиток українського суспільства;</p> <p>Діяльнісний компонент <i>розпізнає</i> види перекладів, зокрема художнього, <i>визначає</i> їхні особливості; <i>розкриває</i> роль української перекладацької школи у формуванні сучасного читача;</p> <p>Ціннісний компонент на підставі власного читацького досвіду <i>робить висновки</i> щодо цінності класичної й сучасної літератури.</p>